

ตอนที่ 21

ความเครียด

Stress

(ต่อ)

การจัดการด้านโภชนาการที่ไม่ดีสำหรับการแข่งขันในแต่ละระยะนั้น มีผลต่อความเครียดและสถิติการแข่งขันของนักที่ตกต่ำลงอย่างเห็นได้ชัด

● การจัดการด้านโภชนาการ

หลายครั้งที่นักหิวกลับทรงและลงกรงอย่างรวดเร็วในการบินระยะทางไม่เกิน 200 กิโลเมตร วิธีการนี้ถือเป็นการกระตุ้นทางโภชนาการวิธีหนึ่ง แต่ไม่แนะนำให้ใช้ เพราะจะส่งผลให้นักสูญเสียในระยะเวลา การให้อาหารในปริมาณที่เหมาะสม ถือเป็นความจำเป็นอย่างมากเพราะนกที่พอมเกินไปหรืออ้วนเกินไปย่อมกลับกรงช้ากว่านกตัวอื่น การจัดสัดส่วนอาหารให้เหมาะสมจึงเป็นกลไกแห่งความสำเร็จอย่างหนึ่ง

นกที่ต้องบินทวนลมในสายอีสานมักมีน้ำหนักตัวค่อนข้างมาก ขณะเดียวกันนกที่ต้องบินตามลม ผู้แข่งมักจะเลี้ยงให้มีน้ำหนักตัวเบา นกที่บินมากจึงควรได้รับสารอาหารที่เพียงพอต่อการฟื้นตัว อย่างไรก็ตาม ข้าวเปลือกและข้าวโพดซึ่งมีคาร์โบไฮเดรตสูงถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนกในทุกระยะ การเสริมถั่ว อาหารเสริมในปริมาณที่เหมาะสมย่อมช่วยให้นักได้รับสารอาหารครบ แต่ควรระมัดระวังเพราะนกจะชอบมาก จึงควรให้ภายหลังจากข้าวเปลือก ข้าวโพดในปริมาณที่ไม่มากเกินไป การจัดให้มีเกลือแร่ อีสุทท์ ช่วยย่อย และแคลเซียมหรือเปลือกหอยนับเป็นของคู่กันกับนกแข่ง นอกจากนี้ การให้วิตามินในน้ำดื่ม หรือยาประเภทช่วยการฟื้นตัว นับเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนกทางไกล ซึ่งคุณประพนธ์ ปิณฑนากุล³³ ได้ย้ำอย่างหนักแน่นว่า “ยา อย่าซื้อเหินยว ขาดไม่ได้” เหมือนการเลี้ยงลูก วิตามิน

³³ ผู้ชนะรายการแข่งขัน Thailand World Championship ครั้งที่ 1

น้ำมันตับปลา ยังต้องให้ลูกกิน นกก็เช่นกัน เวล่านกป่วยต้องรีบแยกรักษา ที่สำคัญคือ ต้องให้วัคซีนครบถ้วนเหมือนพาลูกไปฉีดที่โรงพยาบาล”

- **แสงแดดและความร้อน**

นกมักชอบอาบแดด กรงที่ดีจึงควรให้แสงแดดส่องถึง เป็นการฆ่าเชื้อโรคไปในตัว แต่ความร้อนก็เป็นปัญหาต่อสุขภาพนกเช่นกัน กรงจึงไม่ควรร้อนเกินไป และควรระบายอากาศได้ดี

- **การถ่ายขน**

ช่วงถ่ายขนถือเป็นช่วงเวลาที่นกเกิดความเครียดมากที่สุด ดังนั้นจึงควรดูแลให้นกได้รับอาหารที่เหมาะสมและอยู่ในสภาพที่ผ่อนคลายมากที่สุด นกที่ผ่านการแข่งขันจนสุดสายจึงควรแยกออกเพื่อให้มีโอกาสใช้เวลากับการถ่ายขนได้อย่างสมบูรณ์ พร้อมสำหรับการแข่งขันในฤดูถัดไป

- **การเพาะพันธุ์มากเกินไป**

นกที่ผ่านการถ่ายขนจนสมบูรณ์และพร้อมต่อการผสมพันธุ์เท่านั้นจึงจะให้ลูกที่ดี การให้ลูก 4-5 ครอบต่อปี สำหรับนกที่สมบูรณ์ไม่ถือเป็นเรื่องผิดปกติ แต่การเข้าคู่ตลอดปีเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง เพราะจะทำให้นกหยุดไข่เร็วถึงแม้จะมีนกรับก็ตาม ในเทคโนโลยีสมัยใหม่ โจนส์ โทเน่ ได้ใช้วิธีการผสมเทียมเข้ามาช่วยซึ่งสามารถตรวจสอบ DNA ได้ วิธีการนี้เป็นการแก้ปัญหาของต่างประเทศ ส่วนในประเทศไทยยังไม่ให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้อย่างจริงจัง แต่อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญ คือ นกที่ยังถ่ายขนอยู่และไม่พร้อมสมบูรณ์ ไม่ควรเข้าคู่เพราะจะทำให้ลูกไม่สมบูรณ์ 100 เปอร์เซ็นต์

ตอนที่ 22 ความเครียด

Stress

(ต่อ)

ตอนที่ 22 ถือเป็นตอนสุดท้ายของบทที่ 8 เป็นการจบบทความทางวิชาการของ ดร.วิม ปีเตอร์ ในหัวข้อมาพัฒนานักพิราบแบบวิทยาศาสตร์การกีฬาทั้งหมด แต่ยังมีบทที่ 9 ซึ่งเป็นเรื่องถาม-ตอบที่อาจมีประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อย ผู้เขียนถือโอกาสแปลบทสุดท้ายเพื่อเป็นการสรุปปิดบทความชุดนี้ ซึ่งนับเป็นชุดที่มีผู้ติดตามอ่านมากที่สุด ตั้งแต่สายอีสาน สายใต้ และสายเหนือ

● การเคลื่อนย้าย

การเคลื่อนย้ายเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความเครียด และบางครั้งอาจทำให้คนที่ไม่ได้รับการฝึกที่ดีพอสร้างผลงานได้ด้อยกว่าที่ควรจะเป็น การฝึกและการแก้ไขปัญหามักทำได้โดยการให้ลูกนกได้มีโอกาสนอนในตะกร้า หรือนอนในรถซัอม จะช่วยให้เวลาขึ้นแข่งหรือซ้อมนกได้พักผ่อนในช่วงกลางคืน นอกจากนี้ การฝึกให้นกกินข้าวกินน้ำในตะกร้าหรือบนรถซัอมก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ทรงประสิทธิภาพ ออซีพอย่างกรงลูกกรอกถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอตลอดมา เพราะนกที่ได้พักผ่อนและตื่นขึ้นมากินน้ำก่อนปล่อยกลับบ้านย่อมแหวะลงกินน้ำช้ากว่านกที่ไม่ได้กินน้ำบนรถ และถึงแม้จะมีการแหวะระหว่างทางก็จะทะยานขึ้นเร็วกว่านกที่ไม่ได้พักผ่อนตลอดคืนนั่นเอง นักเลี้ยงมืออาชีพย่อมใช้เวลาฝึกลูกนกให้รู้จักนอนและกินในตะกร้าและบนรถซัอมซึ่งมีสภาพใกล้เคียงกับรถแข่งนั่นเอง

● การตรวจสอบสภาพนก

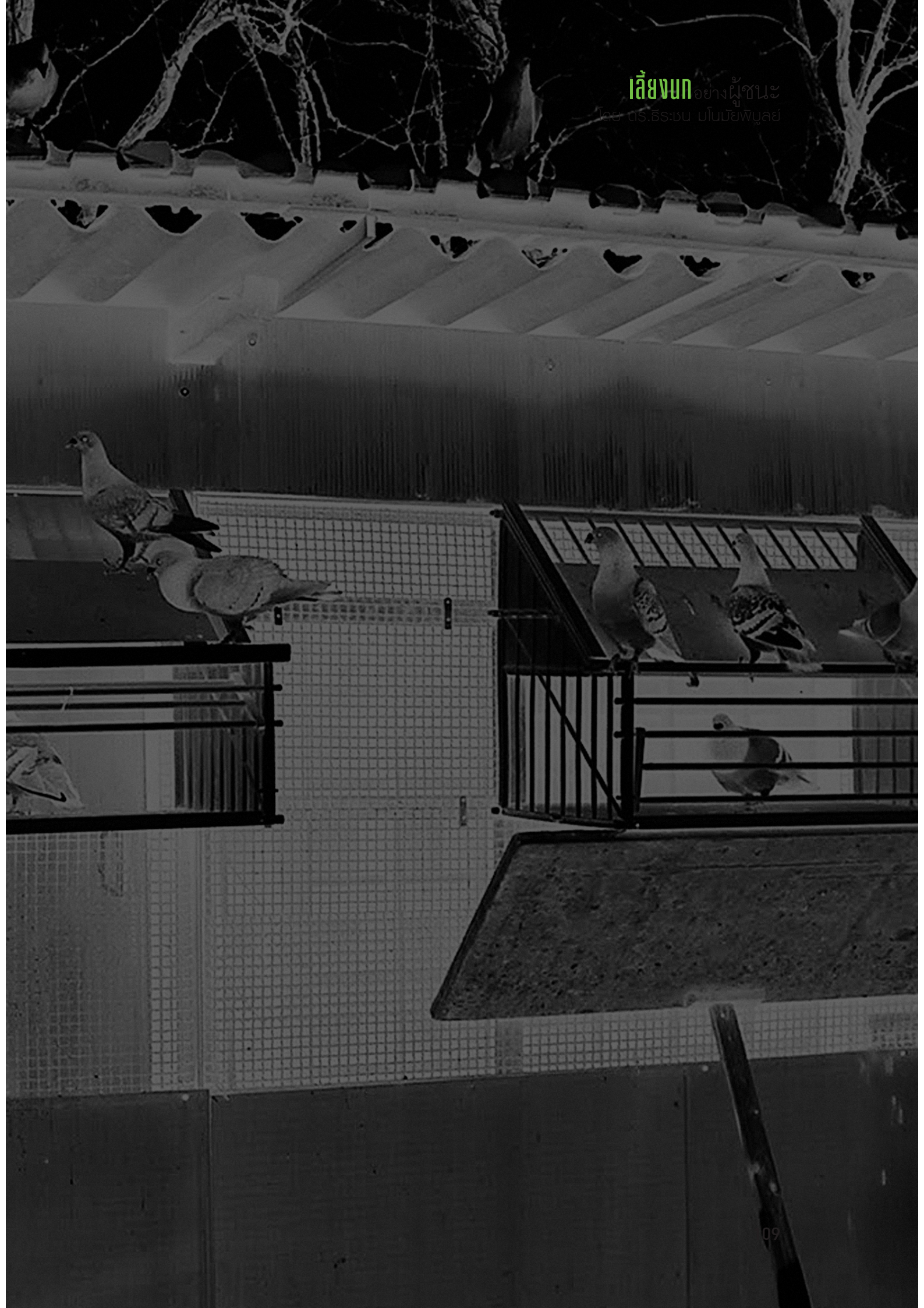
นักเลี้ยงที่ดีมักจะเฝ้าสังเกตว่านกแข่งมีสภาพสมบูรณ์หรือไม่ นกตัวใดต้องการการดูแลเป็นพิเศษ ทั้งนี้ การสังเกตทางกายภาพสามารถทำได้โดยการดูแววตา การตรวจภายในช่วงคอ ลิ้น การดูสภาพขน สภาพร่างกายทั่วไป อาทิ กล้ามเนื้อ น้ำหนักตัว ขา หรือตะเกียบ เป็นต้น

มาถึงตอนนี้ เชื่อว่าจะทำให้รู้และเข้าใจมากขึ้น การคัดสรรสายพันธุ์ที่เหมาะสม การสร้างกรงที่มีสภาพพร้อมต่อการแข่งขัน การให้อาหารในแต่ละช่วงเวลา การเตรียมลูกนก การสร้างกรงนกพันธุ์และกรงลูกนก การเข้าใจถึงความเร็วของฝูง และใช้อิทธิพลของภูมิประเทศและภูมิอากาศ การติดตามตรวจสอบพันธุ์กรรม ตลอดจนความเข้าใจเรื่องการใช้และควบคุมความเครียดของนกให้เป็นประโยชน์ต่อการแข่งขัน ล้วนเป็นเนื้อหาที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาการพิราบแข่ง ช่วยให้ได้แต่ละกรงมีโอกาสชนะการแข่งขันมากขึ้น ความท้าทายและความสนุกสนานก็จะเพิ่มมากขึ้นจากการแข่งขันทุกสาย เช่น สายใต้ สายอีสาน จะไม่มีการเสียเปรียบกัน

จากบทความและสถิติที่ผู้เขียนได้นำเสนอ ทดสอบ และพิสูจน์ให้ดู เชื่อว่าจะช่วยให้นักเลี้ยงนกแข่งหันมาช่วยกันพัฒนาวงการกีฬานกพิราบแข่งในบ้านเราให้ก้าวหน้าต่อไป

เลี้ยงนก

อย่างผู้ชำนาญ
โดย ดร.ธีรเชน มโนมัยพิบูลย์

ความรู้ เกี่ยวกับยา

ของนักพิราบแข่ง

คัดสรรสารพันความรู้เรื่องยา ทั้งชนิด ประเภท
สรรพคุณ ทั้งยานอก ยาใน ที่ใช้ควบคุม ป้องกัน
และรักษาโรคต่างๆ ในนกแข่ง การเลือกใช้ยาอย่าง

"ถูกวิธี ถูกโรค และถูกเงิน"

เพื่อให้มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง

ทั้งทางกายภาพและจิตใจ

พร้อมคว้าชัยชนะในทุกการแข่งขัน

Racing Pigeon

ตอนที่ 1

ความรู้เกี่ยวกับยา

ของนกพิราบแข่ง

ผมได้รับโทรศัพท์จากคุณบุญเลิศว่าอยากให้อ่านเขียนบทความเกี่ยวกับยาที่ใช้กับนกพิราบแข่ง เพราะปัจจุบันมีการใช้ยาหลากหลายชนิด ทั้งยารักษาโรค ยาบำรุงสุขภาพประเภทวิตามินต่างๆ ซึ่งคนเลี้ยงนกหลายคนที่ไม่สั่งตัดภาษาอังกฤษ ก็จะไม่ทราบว่าต้องใช้ยาตัวไหน ขนาดหรือปริมาณเท่าไร หรือแม้แต่ท่านที่อ่านได้เชี่ยวชาญก็อาจไม่รู้ว่าจะไปหาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยาในนกพิราบแข่งได้จากที่ใด ประกอบกับการแข่งขันในสายอีสานเป็นสายที่มีสภาพอากาศเหวี่ยง ต้องเจอทั้งการบินตามลม ทวนลม อากาศร้อน และบางครั้งอาจเจอพายุฤดูร้อนด้วย การดูแลสุขภาพพนกให้สมบูรณ์พร้อมอยู่เสมอจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก

เมื่อฟังความเห็นของคุณบุญเลิศแล้ว ผมก็เห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าว จึงขอเริ่มบทความชุดใหม่ในชุดความรู้เกี่ยวกับยาของนกพิราบแข่ง โดยนำเนื้อหาทั้งหมดมาจากแคตตาล็อกขายยาของต่างประเทศ พร้อมสำเนาต้นฉบับภาษาอังกฤษและราคาขายทั้งขายปลีกและขายส่งเพื่อให้รู้ต้นทุนการนำเข้า เพราะยาบางตัว ถ้าซื้อยาที่ใช้กับคนมาใช้กับนก ราคาน่าจะถูกกว่าการสั่งยาของนกมาใช้เสียอีก

สำหรับตอนแรกจะเริ่มจากโรคแคนเกอร์ (Canker) ตัวยาที่ใช้มี 5 กลุ่มด้วยกัน คือ

1. คาร์โนดาโซล (Carnidazole) ที่ขายในประเทศไทยและเป็นที่ยุ้จักกันดีก็คือ สปาร์ตริก (Spartrix) นั่นเอง

2. ไดเมทริดาโซล (Dimetridazole) เป็นตัวยาขนาดความเข้มข้น 40 เปอร์เซ็นต์ผสมตัวยา 25 กรัมต่อน้ำ 40 ลิตร ให้กินติดต่อกัน 7 วัน

3. เมโทรไนดาโซล (Metronidazole) ยาตัวนี้เป็นยาแก้ระดูขาว ระดูเขียวในสตรี ซึ่งอาจารย์จุฬา วงศ์ชั้น แนะนำให้ลองใช้ดูเพราะราคาไม่แพงมาก ใช้ปริมาณ 100 มิลลิกรัม ในฤดูแข่งใช้ 1 ครั้งต่อเดือน ใช้เวลาในการรักษาติดต่อกัน 3 วัน แต่ถ้าผสมน้ำให้ใช้ 2 กรัมต่อน้ำ 1 แกลลอน หรือขนาดเม็ด 250 มิลลิกรัม จำนวน 8 เม็ดต่อน้ำ 4 ลิตร ให้กินติดต่อกัน 5 วัน

4. โรไนดาโซล (Ronidazole) ชนิดผง 5 กรัม หรือ 1 ซ้อนชาต่อน้ำ 2 ลิตร กิน 3-5 วัน หรือตามใบกำกับยา ส่วนชนิดเม็ด 5 มิลลิกรัมให้ใช้ 1 เม็ดต่อนก 1 ตัว

5. เซกไนดาโซล (Secnidazole) ชนิดน้ำใช้ 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 1 ลิตร ให้กิน 1-2 วัน

นกที่เป็นโรคแคนเกอร์

ตอนต่อไปจะกล่าวถึงยารักษาโรคท้องเสียจากโปรโตซัว ชนิดค็อกซีไดโอซิส (Coccidiosis) ซึ่งมักเกิดกับนกสายอีสานที่เจอสภาพอากาศร้อนและแห้งแล้งแฉะ กินน้ำข้างทาง หรืออาจติดต่อกันเองภายในกรงที่มีนกจำนวนมากเกินไปทำให้เกิดการปนเปื้อนขึ้นซึ่งเป็นโรคในอาหารหรืออาหารเสริมที่ตั้งทิ้งไว้ในกรง

นอกจากนี้ ในตอนต่อไปจะกล่าวถึงยารักษาโรคท้องร่วงจากเชื้ออีโคไล³⁴ (E. coli) และโรคอื่นๆ ที่มักพบบ่อยๆ ในนก

เชื่อว่าทุกท่านคงได้รับความรู้จากบทความชุดนี้และนำไปปรับปรุงการดูแลรักษาสุขภาพนกของท่านต่อไป

³⁴ *Escherichia coli* หรือ อีโคไล (นิยมใช้ชื่อย่อ E. coli) เป็นแบคทีเรียในกลุ่มโคลิฟอร์ม เป็นตัวชี้การปนเปื้อนของอุจจาระในน้ำ มีอยู่ตามธรรมชาติในลำไส้ใหญ่ของสัตว์และมนุษย์ แบคทีเรียชนิดนี้ทำให้เกิดอาการท้องเสียบ่อยที่สุด ทั้งในคนและสัตว์ ทำให้ถ่ายอุจจาระเหลวหรือน้ำ เชื้อนี้มักปนเปื้อนมากับอาหารหรือน้ำที่สกปรก

ตอนที่ 2

ความรู้เกี่ยวกับยา

ของนกพิราบแข่ง

โรคท้องร่วงจากโปรโตซัว ชนิดค็อกซีไดโอซิส (Coccidiosis) เกิดจากการปล่อยให้นกออกไปบิน แล้วไปจับเชื้อเข้ามาแพร่ในกรง ผู้เลี้ยงควรสังเกตอาการของนกหลังการฝึกซ้อมหรือการแข่งขัน โดยเฉพาะนกที่กลับเข้ากรงช้า ค้างคีน หรือแหวะกินน้ำข้างทาง อาการของโรคจะคล้ายโรคท้องร่วงชนิดอื่นๆ วิธีป้องกันที่ดีที่สุดเพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคภายในกรงจนเกิดความเสียหายร้ายแรงก็คือการแยกนกที่เป็นโรคออกจากกลุ่ม

สำหรับตัวยาก็ใช้มี 6 กลุ่ม ดังนี้

1. แอมโพรเลียม (Amprolium) ชนิดน้ำ ผสม 20 มิลลิกรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ให้กิน 6-7 วัน ชนิดผง 1 ช้อนชา หรือ 5 กรัมต่อน้ำ 1 แกลลอน หรือประมาณ 4 ลิตร แนะนำให้กิน 5-7 วัน
2. แอมโพรเลียมผสมเอทโธพาเบต (Amprolium & Ethopabate) ขนาดใช้ตามฉลากกำกับยา
3. ไดคลาซูลิล (Diclazuril) ขนาด 1.2 มิลลิกรัม ให้กินตัวละ 2 เม็ด ทุก 4 สัปดาห์
4. สมุนไพรไม่ระบุตัวยา (Herbal Mix) ปริมาณ 1 ช้อนชาต่อน้ำ 1 แกลลอน เป็นผลิตภัณฑ์ของ Dr. Pigeon ผมไม่แนะนำเพราะไม่รู้ส่วนผสมที่แท้จริงของตัวยา
5. ซัลฟาไดเมทโธซีน (Sulfadimethoxine) ขนาดใช้ 2 กรัมต่อน้ำ 4 ลิตร ให้กินติดต่อกัน 8 วัน หรือตามฉลากยาข้างกล่องบรรจุ
6. ซัลโฟนาไมด์ (Sulfonamide) ชนิดของเหลวใช้ตามฉลากยาเนื่องจากความเข้มข้นอาจแตกต่างกัน

สำหรับประเทศไทย ยากลุ่มซัลฟาที่ใช้กับไก่สามารถหาซื้อได้บริเวณสามแยก
ใกล้หัวลำโพง แนะนำชนิดผง กล่องละ 500 บาท ใช้ได้นานเป็นปี

มาถึงตอนนี้เชื่อว่าท่านทั้งหลายน่าจะพอได้ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยา
จากต่างประเทศกันบ้างแล้ว ซึ่งมีขายสารพัดยี่ห้อ ราคาค่อนข้างแพง แต่ถ้าเรารู้ว่า
เป็นตัวยาอะไรก็สามารถนำยาของคนหรือของไก่ที่มีราคาถูกลงมาประยุกต์ใช้
แทนได้ ซึ่งนอกจากจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายแล้ว นกก็ยังมีความสุขสมบูรณ์
แข็งแรงไม่ต่างกัน

